

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p align="center">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Spre o unificare a bisericilor ortodoxe.

Patriarhia Constantinopolului a încredințat pe Arhiepiscopul de Trebizonda, — unul din cei mai de seamă ierarhi ai săi — de a lua contact direct cu căpeteniile vechei biserici ortodoxe.

După un popas de câteva zile la Damasc, unde a avut conversații cu Patriarhul de Antiohia, a rămas aproape o săptămână la Alexandria.

Presa palestiniană comentează cu o deosebită satisfacție acest fapt, deoarece se stăruie la convocarea unui Sinod, care să întrunească prezența capilor celor patru Patriarhii, dela Ierusalim, Antiohia, Alexandria și Constantinopol, în scopul de a studia în comun diferitele chestiuni ale diverselor biserici ortodoxe naționale din Orient.

Această știre nu poate decât să ne bucure, deoarece ortodoxismul singur s'a dovedit a fi prin excelență un creștinism creator, regenerativ și constructor, singurul care ne-ar putea salva azi, pentru că numai el reprezintă forța morală, care va substitui solidaritatea egoismului și a individualismului, cu cea a binelui obștesc, național. Ne surprinde însă faptul că se discută proiectul numirii unui Patriarh „ecumenic” care să aibă autoritatea efectivă de control în toate bisericile ortodoxe, pentru a putea imprima în ele o directivă unitară și pentru alegerea unui sinod, care să fie însărcinat, ca împreună cu proiectata Patriarhie ecumenică, să conducă cele mai importante afaceri ale bisericilor naționale din orient; iar la aceste discuții se exclud complet Patriarhatele noi și îndeosebi al României, care prezintă o majoritate ortodoxă, perfect unificată ca doctrină și disciplină; solidară întotdeauna aspirațiilor înalte pentru că ea și-a impus de mult, ca o veche datorie, actualizarea unui misionarism cu caracter panortodox, în

vederea recumenicizării bisericilor creștine și în strângerea legăturilor dintre bisericile ortodoxe.

Din primele perioade de înflorire a creștinismului aici în orient — când el prezenta o forță morală și socială — s'a scurs mult timp și multe împrejurări s'au schimbat și altele noi s'au adăugat. Mai știm apoi că fiecare își apără cu înverșunare inviolabilitatea propriilor sale pretenții de drepturi și i-s'ar părea o nedreptate strigătoare la cer, să piardă ceva din ceea ce este al său, chiar dacă pierderea ar merita-o.

Rusia, care până mai deunăzi prezenta cea mai puternică masă ortodoxă, și-a ispășit de curând rătăcirile în talazurile de sânge ale crimelor revoluționarilor. A rămas doar România, în frunte cu patriarhatul ei, care până în prezent a păstrat neatins tot ce a moștenit din ortodoxie, fiind ea un caracter esențial al nostru, căci dela apariția noastră pe aceste plaiuri, am apărut cu conștiința dreptei credințe, pe care se reazimă construcția noastră etnică și socială.

Cele patru Patriarhate în înverșunarea marilor evenimente politice, au avut multe de suferit, pierzând mereu, mereu, din importanța lor. Întunecatele epoci de persecuție religioasă, când entuziasmul bisericesc se confunda cu intoleranța, care a cerut jertfe inutile, îndrăznețele tendințe raționaliste dintr'o vreme, când descoperirile nouă științifice, avântul filosofiei, îi făceau pe oameni să creadă că biserica și credința sunt lucruri de cari omenirea în noul ei ideal s'ar putea dispensa, luptele înverșunate inter-confesionale, islamismul feroce și altele au slăbit forța morală și socială ce o prezentau aceste Patriarhate.

În timp ce la noi, pe vremea când eram despărțiți sub diferite stăpâniri străine, — afară de puține acte de prozelitism, cari au reușit să ne răpească o parte din credincioșii noștri —

biserica noastră era legătura de unire și de tradiție națională. Ea ne-a mărit puterea, ne-a dat mângăierea și speranța în vremuri mai bune, ea ne-a întărit conștiința vieții noastre etnice.

Statete Balcanice să înțeleagă că Biserica ortodoxă le este stâlpul lor de rezim cel mai solid, care aduce aportul cel mai de temei pentru menținerea lor, în aceste vremuri cu adânci frământări anarhice, și ea este în stat instituția cu pretențiile cele mai mici; deci ele nu pot decât să îmbrățișeze cu drag astfel de inițiative.

O înflorire nouă a vechilor patriarhate nu poate decât să ne bucure, căci ele au fost focarele cari au radiat dreapta credință peste văi și munți, până în cele mai ascunse petece de pământ. Nu putem decât să privim cu mult optimism trecerea la tapte a acestui crainic, care a pornit la drum pentru a da un răspuns marilor întrebări, a existenței ortodoxismului, dându-j o normă nouă de orientare în împrejurările sbuciumatei vieți de astăzi și să răspândească lumina concepției creștine, asupra diferitelor probleme pe cari timpul nostru le agită mereu. A sprijini această inițiativă care e atât de potrivită necesităților actuale ortodoxe, cari îndreptătesc și consfințesc viața, este o imperioasă datorie, pentru fiecare Biserică aparte.

Căci o viață nouă, curată și tare nu se poate înfăptui decât cu ajutorul Bisericii ortodoxe, care s'a adaptat împrejurărilor fiecărui popor, în care luminează și ocrotește deapururi Dumnezeu. Cine se abate și se răzvrătește împotriva rânduelilor ei, cine se lipsește de îndrumările ei de maică și ese din ascultarea îndătinatelor ei porunci și sfaturi, rătăcește pe cărări pline de primejdia tuturor căderilor și rătăcirilor, căci numai ortodoxismul împreună real cele două mari contraste și orânduiri ale vieții sociale, pe cari le așează într'un raport lămurit nu prin speculație, ci printr'o faptă a voinței supreme.

Ortodoxismul este singura sursă de educație integrală, care nu se oprește la educația intelectuală, ci se adâncește prin educația religioasă-morală, în sentimentul religios al fiecăruia și pune totul în mișcare, ca acțiune în urma educației morale-creștine, în care firea se supune întru toate spiritului.

Un creștinism creator, regenerador și constructor, ca ortodoxismul, poate singur să salveze orientul, pentru că singur reprezintă forța morală, care va substitui solidaritatea egoismului individual și național. Naționalismul autohton și lupta de clasă, vor putea fi învinse numai prin

frățietatea și solidaritatea ce o propagă îndeosebi ortodoxismul nostru.

Atunci deci, când concertul vieții contemporane este în toiul deciziv al creerii de valori noi, când se pregătesc statelor mereu surprize, când structura sufletească își ea un colorit nou, se impune intrarea tuturor în ritmul general ce vibrează și a îmbrățișa aceste acțiuni, oferindu-ne tot concursul și devotamentul nostru. Ambițiile nu-și au loc în astfel de inițiative frumoase; să aruncăm pentru o clipă interesele personale, să desvelim și să scrutăm realitatea în esența ei, să o facem cunoscută tuturor și să luptăm din răputeri pentru realizarea ei, pentru a ne trezi într'o mare atmosferă sufletească de unire voioasă și plină de entuziasm, în îmbrățișarea și în bătaia inimelor ce simt la fel, în fericirea acelorași oameni sortiți a trăi și muri în aceeaș credință. Să ascultăm glasul tainic al pământului pe care trăim și să nu oprim niciodată pornirile mari de refacere a Bisericii, ce ni-le dictează spiritul. Acest crez vechi și statornic, care a primit acum botezul vremii, crescând în intensitate sub forța împrejurărilor, să fie patrimoniul nostru sufletesc al tuturor, să se contopească cu rostul existenței noastre, ca astfel să contribuim și noi cu ceva la propășirea bisericii noastre ortodoxe străbune.

Petru Toma

Bisericile pot beneficia de legea pentru lichidarea datoriilor?

După ce Corpurile legiuitoare ale țării au votat ultima lege a conversiunii datoriilor și după ce apăruse și regulamentul acestei legi, ne-am ales cu o dezorientare complectă în ce privește întrebarea, oare bisericile, parohiile, comunele bisericesti, beneficiază de favorurile acestei legi.

Dezorientarea a provenit parte de acolo, că declarațiunea lapidară a fostului ministru C. Xenii, făcută în senat, că parohiile care nu au scop lucrativ și de fapt nu sunt persoane juridice de drept privat intră în conversiune cu datoriile lor față de alții, — nu a fost cuprinsă în textul regulamentului legii. Parte a provenit de acolo, că unii dintre parlamentari, bazându-se pe declarațiunea categorică a d-lui ministru, în intervalul până să apară regulamentul, s'au grăbit să comunice în darea lor de seamă către alegători, că comunele bisericesti cad în conversiune.

Văzând dibuirea în jurul explicării legii, mi-am propus să mă ocup „ex asse” de ches-

tiunea aceasta, lămurindu-o pe baza desbaterilor parlamentare, pe baza legii noastre fundamentale, pe baza părerii unor bărbați de specialitate și în fine baza circulării atât de clare a d-lui Ministru al justiției.

Aceste izvoare m'au determinat să ajung la concluziunea hotărâtă că parohiile nu intră în prevederile legii pentru lichidarea datoriilor, fără să pun în cumpană întrebarea, dacă e justă legea în privința aceasta, pentru că pe mine m'a preocupat chestiunea în sine și nu dreptatea cauzei.

Studiul meu, apărut în acest obiect, a produs rezonanză la unele comune bisericesti de ale noastre, încât membri consiliului parohial ai unei atare comune bisericesti au aflat cu cale să se expectoreze în felul acela, că „fișcalii“ de aceea sunt fișcali ca să cunoască legea mai bine decât mine, vrând prin aceasta să-mi dea să înțeleg, că „fișcalii“ sunt siguri, că parohiile cad în conversiune.

Nu-mi măsoară modestele mele puteri, pe cari le-am pus întotdeauna în serviciul Bisericii cu puterea de judecată a „fișcalilor“, înțelegând sub „fișcalii“, nu cum s'ar crede pe advocații, cari știu să explice legea și sunt în curent cu chestiunea, ci pe fișcalii satelor, cari, atotștiutori fiind, sunt câte odată o adevărată nefericire pentru obștea satească.

Nu trag la îndoială că vor fi și alții, cari își vor zice, că chestiunea s'a discutat numai în principiu, dar dacă ar ajunge în praxă la aplicare, e mare întrebare, dacă judecătorii vor accepta argumentarea adusă în favorul tezei, pe care am susținut-o pentru a nu se expune comunele noastre bisericesti la spese procesuale inutile.

Până acum n'am avut cazuri concrete, aduse în fața judecătoriei. Acum însă suntem în situație să comunicăm structura unui proces, care s'a judecat până la cel mai înalt for judecătoresc.

Iată cazul.

Parohia ort. rom. din Bosance (Bucovina) a datorat comerciantului Samuel Neuberger din Suceava cu suma de 82.859 lei pentru tîncheaua furnizată la acoperirea bisericii.

Cerând creditorul achitarea datoriei, parohia a făcut o declarație la Tribunalul Suceava conform legii pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, anunțând ca unica ei datorie pe cea de mai sus.

În urma acestei declarațiuni comerciantul a chemat în judecată parohia pentru a se stabili, că creanța ei este exceptată dela aplicarea legii

citată și că parohia, ca persoană juridică de drept public, nu intră în prevederile acestei legi.

Tribunalul Suceava, punându-se pe punctul de vedere al parohiei, a respins acțiunea.

Comerciantul Samuel Neuberger a făcut apel, iar Curtea de Apel Cernăuți a reformat sentința apelată, admitând acțiunea pe motiv, că parohia nefiind persoană juridică de drept privat ci de drept public, nu poate beneficia de dispozițiile legii.

Parohia nu s'a mulțumit cu această motivare și a înaintat recurs pe motivul de casare, că Curtea de Apel ar fi comis o greșită interpretare a legii din 7 Aprilie 1934 prin aceea, că a considerat parohia ca persoană juridică de drept public.

Înalta Curte de Casație și Justiție luând în cercetare în ședința din 20 Martie 1935 recursul parohiei a aflat, că motivul de casare e neîntemeiat, deci a respins recursul, obligând parohia să plătească 2000 lei cheltueli de judecată.

În cele ce urmează facem cunoscute motivele deciziunii Nr. 544 a celui mai înalt for judecătoresc:

„Considerând că potrivit art. 1 din legea dela 6 Februarie 1924, persoanele juridice pot fi: a) persoane juridice de drept public cari se creează numai prin lege și b) persoane juridice de drept privat cari au dobândit personalitate juridică în condițiunile prevăzute de această lege, adică după îndeplinirea unor anumite formalități necesare pentru dobândirea unei asemenea formalități.

Considerând că parohiile ortodox române nu pot fi considerate ca persoane juridice de drept privat, deoarece dobândirea personalității lor juridice nu este condiționată de îndeplinirea formalităților prevăzute de legea persoanelor juridice.

Că așa fiind și întrucât pentru determinarea caracterului personalității lor există un text de lege și anume art. 27 din Legea și statutul pentru organizarea bisericii ort. rom. dela 6 Mai 1925, prin care se prevede categoric că parohiile sunt persoane juridice, este evident că această personalitate fiindu-le atribuită printr'o lege, ele sunt conform dispozițiilor legale de mai sus, persoane juridice de drept public.

Că prin urmare față de această situațiune în drept și față de împrejurarea necontestată în fapt, că recurenta este parohie ort. rom., este neîndoios, că Curtea de Apel, soluționând pricina dintre părți, cu drept cuvânt a considerat parohia ca persoană juridică de drept public,

care ca atare, nu intră în prevederile art. 1 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, prin care se prevăd între debitorii cari pot beneficia de dispozițiile acestei legi, numai persoane juridice de drept privat și în consecință, motivul de casare fiind neîntemeiat, recursul urmează a se respinge“.

Din parte-mi am adus încă o dovadă pentru punctul de vedere, pe care l-am reprezentat și îl reprezint în obiectul acesta. Rămâne ca „fișcalii“ să mă combată, dar nu cu vorbe, ci cu argumente bazate pe izvoare serioase. **Aurel Moaca.**

Un gânditor orientat:

Rabindranath Tagore.

De: Prof. C. Rudneanu.

Istoria Indiei ne oferă un exemplu deosebit de important — ea este acea disciplină plină de entuziasm care ne face ca să vibreze corzile sensibile ale sufletului, dragostea de natură trezește noi flori... florii vieții adevărate. Și această muzică trece mările, munții și deșerturile, unește rasele, climatele, obiceiurile, cu un cuvânt e o armonie a vieții pentru marea înțelegere a păcii.

Omul e om — mașina e mașină și ambele nu se vor întâlni niciodată. În liniștea unui răsărit și apus de soare și în nopțile înstelate se întâlnesc față în față infinitul și revelațiunea, care ne deschid inima de tot ce există.

De multe ori Orientul se confundă cu Occidentul, într-o unire profundă în cursul evoluției. Pare a fi o unire care de fapt se poate, căci Orientul vine în Occident cu idealul creator și nu cu patima, cu distrugerea legăturilor morale. Conștiința mistică a infinitului pe care o aduce în parte Orientul a contribuit în mare măsură la redarea echilibrului, îndeosebi omului din Occident, de altă parte Orientul trebuie să-și găsească propriul său echilibru în știință, aceasta se prezintă strălucit, căci Orientul putea oricând să o facă. Când o ființă e atrasă de alta, simpatia lor se exprimă natural prin cultul artei și a frumuseții, sub toate formele, cultura în care amestecul personalității își imprimă suvenirile. Rabindranath Tagore e viu afectat de „marea dragoste“, ce există în India. El spune: în noi există sentimente cari sunt creatoare, cari nu reclamă raporturi, ci se risipesc în prezent prin sacrificii generoase și spontane. Lumea umană mai înainte dela un capăt la celalalt a resimțit în centrul său gravitatea sguuirii cauzată de

însușirea planetei uriașe a câștigului, înconjurat de cercuri concentrice de sateliți nenumărați, provocând în umanitatea noastră o deviere vizibilă în orbita morală. Ca un usurpator a detronat idealul nostru social, ușurrându-se de toate mijloacele violențelor și amenințărilor pentru a însuși binele care pretutindeni a redat și judecata. Omul de azi a ajuns prin cultul idolatriei și argintului la barbarie — barbarie care ne arată simplitatea vieții artificiale. Societatea suferă de un rău mare, nu atât că ea suferă de sărăcia materială, ci membrii ei sunt lipsiți de majoritatea sentimentelor. În societatea noastră modernă idealul nu și-a pierdut puterea sa.

Geniile miilor și a unei nopți, pot prin magia lor să aibe în ochii noștri oarecare nesimțire și fascinare — dar conștiința Dumnezeuului e de alt ordin mai superior, cu mult mai prețios, ea spune spiritului nostru despre ideile spirituale ale creațiunii. E o însușire a științei de a diseca lumea ca pe o construcție. Lumea nu-i o construcție, ea e o poezie. Cele două mari religii se iubesc fiecare în interiorul inimei, și stau față în față ca două profeții cari privesc salutul umanității. Ele reprezintă cea mai înaltă speranță a omului, arătând prin această credință într'un adevăr pe care-l consideră instinctiv; supremul lucru e de a avea adevărul dragostei. Una din aceste religii ne oferă în meditație imaginea lui Budha care va veni „*Budha dragostei*“ — și care trebuie să aducă pacea. Cealaltă religie așteaptă pe Mesia, căci Hristos a predicat pacea, predicând dragostea, unirea Tatălui cu nenumărați frați și aceasta a fost adevărul păcii.

În celelalte capitole, R. Tagore ne dă bogăția mare a forțelor iraționale ale pasiunii trecătoare — există totuși spune el „o pasiune a dragostei care ne îndreaptă spre adevărul dragostei adevărate...“

Cărțile scrise de R. Tagore au un mare răsnet tot așa și poemele sale „*Mama și copilul*“ apoi „*Nationalismul*“, sunt pline de idei spirituale, fiindcă filosofia spiritualistă a timpului ține seamă de cuvintele înțelepte ale blândului profet al Indiilor. Rabindranath Tagore ne pune în fața culturii moderne de azi să ne pronunțăm într-o formă sau alta. Să stăm și să judecăm dacă vechea religie a Indiei are răsnet în Europa civilizațiilor noastre, sau că valul de budhism și misticism va rămâne și pe mai departe numai la hotare fără să aibe un răsnet deosebit.

Problema pusă de R. Tagore trebuie să ne facă să ne gândim la aceea istorie a religiilor care conține un puternic răsnet, că fără studiul forțelor spirituale ale popoarelor nu putem cunoaște viața culturală a lumii. (Stăruie)

Săptămâna.

„Un șef de rezort în 1919 spunea preoților:

...Recunosc că aveți prea puțină plată, pentru a putea trăi, dar să recunoașteți și D-V. că aveți prea mare plată pentru munca ce prestați...“

Dr I. Lupaș: „Universul“.

Adâncind această revelație postumă, descifrăm ușor, starea penibilă în care se află preoțimea astăzi. D-l prof. I. Lupaș în „Universul“ la „Pagina Bisericii“ se ocupă de salarizarea preoțimii și are bunătatea, acum după 17 ani, în cadrul unui articol a ne desvălui o mentalitate de care se conduce lumea laică despre rostrul preoției în Stat. D-l prof. Dr I. Lupaș însuși față bisericească, fost Ministru, este în măsură a aprecia starea dureroasă a preoției dar este — ca fost membru al unui guvern — competent a caracteriza și momentul vremii.

În lumina adevărului scris de d-l I. Lupaș putem constata așadar, că un preot deși nu poate trăi cu plata sa, totuși este prea bine plătit pentru munca prestată. Mai constatăm că preotul este văzut pur și simplu prin latura ceremonialistului ce înfrumusețează duminicile și sărbătorile naționale. Pentru „munca“ de 1—2 ceasuri pe săptămână, preotul într'adevăr cu plata lui de 1500—2000 lei lunar s'a situat mult deasupra altor slujbași ai Statului, căci încolo orice „muncă“ prestată este prompt plătită. Ce să mai vorbim de sesiunea de 32 jug. care-l face pe un popă un mic boer la sat.

Aceasta-i judecata generală la toți cei străini de rostul și viața clerului, deși unii din ei sunt responsabili de momentele istorice ale Neamului.

În definitiv, cred că mai toți preoții au simțit și auzit această mentalitate. Faptul că s'a scris este un incident în plus.

*

Dar în mod firesc se pune întrebarea de ce preoțimea, care-și cunoaște obligațiunile și drep-turile, munca prestată pe teren sufletesc și național, precum și pomana mizerabilă cu care este răsplătită, n'a reacționat?

Uitați-vă în mai toate ziarele mari din Capitală și constatați că se consacră pagini: ceferiștilor, învățătorilor, agronomilor, studenților, notarilor, agenților de tot felul, slujbașilor publici, până și moașelor. Un singur ziar are pagina bisericii. Nu este oare un indiciu pentru preoțime? Suntem noi așa slabi și neputincioși să nu inspirăm respect? Suntem o cantitate atât de neglijabilă încât să fim înmormântați în cel mai semnificativ mutism?

Realitatea ne răspunde: da!

Dar nu este tagmă mai bine organizată din toate punctele de vedere ca preoțimea. Din cele mai depărtate vremuri ale Bisericii ea a fost încadrată în ierarhie ce niciodată n'a fost discutată. Obiectul slujbei de asemeni a fost pururea același. Dar ce-i mai mult, o adunare de doi sau trei, se bazează pe credința, că are de față Duhul sfânt, Duhul povățuitor, Duhul îndrumător. Cu alte cuvinte nu există categorii de muritori să aibă atâta omogenitate materială și spirituală precum și un suport atât de Dumnezeuesc. Și totuși...

Se spune că în cursul vremii s'ar fi răcit ici-colea legătura între treptele ierarhice și că deci lipsește omogenitatea în acțiunea de existență. O fi! Este un rău, dar nu cel mai mare.

Să ne uităm în jurul nostru și vom constata, că astăzi toate breslele începând cu cea mai mare și modestă: plugăria, se organizează, se sindicalizează, se federalizează. Și dacă nu toți progresează, dar hotărît se mențin pe o poziție superioară *slujbașului-agricultor*: **Preotului**.

*

Avem noi asociațiile noastre pur profesionale, dar componenții lor se complac într'o pasivitate uluitoare. Vitalitatea altor asociații consistă tocmai în activitatea și interesul tuturor membrilor săi. Să luăm un exemplu. Nu s'o potrive pentru tot clerul ortodox național, dar fără desmințire este cam general. Într'o conferință pastorală pe tract, ni s'a adus un formular de moțiune, cuprinzând doleanțele noastre. Am urmărit ziarele și am văzut că o bună parte din preoțimea multor tracte, a semnat și publicat asemenea stereotipe moțiuni. Aceste doleanțe sunt publicate în diferite ziare la locurile cele mai modeste. Reclamele telefoanelor, cutărui medicament și băi și altor fel de publicațiuni *plătite* se bucură de un tratament incomparabil superior.

Și pentru ce? Pentru că nimeni nu se întreabă, din ce trăesc asociațiile noastre? Nu interesează cu ce mijloace se fac intervențiile și manifestațiunile în interesul clerului? Se captează ici-colea bunăvoința unui corespondent de provincie pentru manifestațiuni de presă

Este adevărat că Preoțimea nu poate să recurgă la mijloacele altor bresle. Dar tocmai aci consistă superioritatea ei. Noi facem apostolat individual, fără a face din acest rol și chemare, un ansamblu de acțiuni colective și în afară. Din punct de vedere social-național soarta Neamului este incredințată, fără discuție preoțimii. Ea s'a achitat și se va achita totdea-

una de obligațiune, dar nu se manifestează în afară și aci rezidă răul cel mare. Ne impunându-se cu activitatea mare și zi de zi, este neglijată și bruscată, iar consecința e descurajarea și mizeria.

Stăm la răspântie. Sau existența demnă prin solidaritate, sau mizeria prin individualism. Este ceasul suprem să alegem.

Pr. Traian Constantin.

In jurul salarizării și penzionării preoților.

De: Preot Dimitrie Anuțoiu

În ultimele congrese și adunări ale preoților de dincoaci de munți se agită două chestiuni destul de importante: aceea a salarizării și aceea a penzionării. Întâia chestiune, a salarizării, nu este decât o urmare la acțiunea dreaptă ce o duce preoțimea din întreaga țară împotriva felului cum actualul Guvern a înțeles să salarizeze pe preoți.

A doua, e numai locală, căci privește numai preoțimea noastră de aici, știut fiind că frații de dincolo în urma reținerilor ce li-s'au făcut de către stat, sunt și pot fi penzionați.

a) Problema salarizării.

Dacă această problemă este atât de arzătoare pentru preoțimea vrăstnică, ea este cu atât mai la ordinea zilei pentru noi cei mai tineri cari ne-am luat jugul apostolatului în vremurile poate cele mai critice pentru Biserica noastră ortodoxă.

Și dacă am ajuns să ne vedem azi înfrânți materialicește, faptul se datorește în bună măsură și nouă. Suntem vinovați de această îngenuchiere și umilire și noi în destul de mare măsură. De ce?

Ne-am amăgit de cuvintele rostite la zile mari și am închis ochii când ni s'au rostit evanghelicele cuvinte că „chemarea“ preotului este mai presus decât aceea a „funcționarului“ și am uitat realitatea că pentru a împlini după cuviință această înaltă chemare, se cere să trăim întâi.

Când a fost vorba de nenorocirile noastre drepturi firești, noi ne-am complăcut și ne complăcem într'o mare și condamabilă muțenie și resemnare. Am primit și încă vom mai primi toate loviturile dela toți chemații și nechemații.

Ne-am lăsat la cheremul tuturor și par'că este un „făcut“ că ne intimidăm atât de repede și ne sfiim a ne revendica cea mai elementară dreptate, pânea cea de toate zilele.

Întotdeauna am abdicat dela atitudinea ce trebuia s'o luăm față de umilitori și mai adesea am uitat că prin umilirea noastră se umilește Biserica ortodoxă și națională. Și această capitulare și resemnare continuă la care ne dăm, nu numai că nu ne-a adus toloasele la care se aștepta Biserica lui Hristos, ba chiar ne-a făcut complici la nenorocirea de azi, pe lângă că ne-a cauzat pierderi. Am uitat că acelaș Domn și Stăpân al nostru, Hristos, care ne-a dat pildă de îndelungă răbdare și resemnare, a luat și sbiciul în mână pentru alungarea celor ce necinsteau Casa Domnului. Căci dacă preotului ortodox îi șade bine — așa cum a fost întotdeauna — umilința, totuși în fața dușmanului trebuie să ia atitudini potrivite, trebuie să ai și o doză de curaj și energie spre a-ți revendica pânea.

Astăzi — și sunt sigur că nu greșesc afirmația — în aproape toate casele noastre preoțești nu se vorbește decât cu durere de mizeria în care ne sbatem. În casele noastre preoțești azi se cântă imnul durerilor și se lăcrămează. Am ajuns o batjocură și mulți dintre noi nici ce îmbrăca n'au. Ne sbatem în datorii făcute cu ținerea prestigiului familiei.

Mai ales nouă celor tineri ni-se deschid zări întunecate, căci dacă preoții mai bătrâni abia pot azi cu nespuse multe greutateți să-și țină copiii în școli, mâne noi vom asista la copii nedați la învățătura, tocmai din cauza lipsurilor și a sărăciei.

Cu toate că ni s'au bătut în coaste atâtea cue, noi totuși am păstrat, poate mai mult decât trebuia, calmul și am fost mai mult decât modești. Nu ne-am ridicat niciodată împotriva stăpânitorilor Țării, și Ierarhii noștri n'au mers până la treptele Tronului, să amenințe cu depunerea cârjilor.

Dar astăzi plângem. Plângem fiindcă ne vedem nedreptățiți tocmai pentru că ne-am îngrijit prea mult de alții, iar propriile noastre interese le-am neglijat. Am făcut apostolie, am înghițit toate sacrificiile și iată-ne scoși din propria noastră casă.

Nu ne-am dat la mișcări de stradă și nici procesiuni de amenințare n'am făcut, n'am fost revoluționari. Noi am stat în poalele altarului, ne-am făcut datoria și am așteptat dreptate.

În loc să ni-se dea, am fost loviți peste față. Poate totuși să dăinuiască starea aceasta?

Putem să stăm încă cu mâinile în sân?

Ne-am făcut vinovați în mare măsură de starea precară în care ne aflăm și ar trebui să cerem ce ni-se cade.

Ajunge zilei răutatea ei!

(Urmează)

Vizitațiuni canonice.

Duminecă în 21 Iulie a. c. la orele 4 p. m. Prea Sfinția Sa însoțit de P. O. D. Munteanu, profesor de teologie Arad, d-l Dr Mihail Gropșianu, diaconul T. Roșca, precum și preoții tracțuali în frunte cu protoiereul Virgil Musta din Oravița, descind în comuna **Răchitova**.

Încă dela oarele 12 poporul își aștepta cu multă dragoste pe Arhipăstorul său mult dorit. În fruntea poporului stăteau gata întru primirea mai marelui păstorilor, preoții: A. Iana, Nic. Câmpian, Gh. Neda, C. Jurca, T. Simu, Ilie Ciorei, Mitrofan Ciorei, Ioan Stoia, P. Lungu, V. Crețu, Gh. Mățau, I. Lazăr și preoții locali A. Olariu și Titu Ciorei.

Primirea Arhierelui a fost impresionantă, comuna frumos împodobită cu verdeață, 3 arcuri de triumf, cu „Bine ați venit“, „Întru mulți ani Stăpâne“ și „Osana celui ce vine întru numele Domnului“ au eselat prin frumuseța în care au fost gătite, semn că aici avem parte de multă dragoste frățească.

În mijlocul călăreților, a fanfarei, Prea Sfinția Sa este întâmpinat de mulțime de credincioși, elevii școalei, două coruri mixte, unul din Răchitova și celalalt din Agadiciu, precum și o mare mulțime de intelectuali din Oravița salută venirea P. S. Sale la noi.

Prea Sfinția Sa este salutat în numele orașului Oravița, de care depinde Răchitova, de d-l director Mihail Drugărin, care prin cuvinte bine simțite urează P. S. Sale bun sosit în această suburbie a orașului Oravița. Eleva Floarea Stan prin o cuvântare emoționantă cere binecuvântarea P. S. Sale asupra pruncilor. Această cuvântare a stârnit lacrimi, eleva a fost îmbrățișată și sărutată pe frunte de blândul Arhieriu, numita elevă înmanuează P. S. Sale un buchet natural de flori, culese de ființe nevinovate, de elevii școalei primare.

Învățătorul Teodor Țundre arată bucuria populației de a vedea pentru puțin timp în mijlocul ei pe Arhieriu ei, roagă pe bunul Dumnezeu de a încununa cu succes pentru întărirea credinței aceste vizitațiuni atât de importante în viața religioasă a poporului nostru.

În mijlocul imnurilor religioase P. S. Sa este condus până la biserică, unde preotul local Alexa Olariu într'o dare de seamă prețioasă, arată grija cu care toți Românii puși în fruntea orașului Oravița se îngrijesc de prosperarea în bine a acestei suburbii. Începând dela d-l prefect Dr Pavel Liuba, prof. Ilie Rusmir și actualul primar Dr Dimitrie Cărăbaș, această comună

este mult ajutorată spre a se desvolta culturalicește, iar poporul nostru de aici a aflat întotdeauna mare bunăvoință și dragoste în cauzele lor la primarii acestui oraș.

Arată apoi că această comună numără azi 800 suflete, români, buni de suflet, pacinici, credincioși și fără răutate. Dar, ca nici unde poate, această comună merge cu pași repezi spre peire. În anul 1915 — la venirea sa în această comună — erau 1200 suflete, iar azi, după 20 ani, numără abia 800 suflete.

Cere ca bunul Arhieriu să înalțe rugăciuni către Acel puternic pentru înlăturarea acestui pericol, ce amenință existența acestei comune.

Se începe Vecernia, răspunsurile sunt date în mod precis de cele două coruri mixte — alternativ. La sfârșitul Vecerniei, P. S. Sa în mijlocul unei liniști de nedescris își începe vorbirea captivantă prin a arăta cursele și otrăvurile, cari se pun înaintea indivizilor, familiilor, popoarelor, pentru a nu corespunde chemării pentru care au fost creați.

Tot astfel de uneltiri se fac din partea dușmanului de a îndrepta pe căi greșite viața unui neam, pentru a-i diminua puterea.

Poporul nostru din această comună, îndemnat de duhul cel rău al vremii este ispitit, ca văzând deocamdată starea sa familiară pusă la adăpost, nu-și dă seamă, că în scurtă vreme streinii vor stăpâni aceste meleaguri, pentru că cei ce odinioară le-au stăpânit s'au dovedit ca nevrednici.

Poporul român trăind alături de șvabi, a împrumutat cel mai rău obicei dela aceștia, sistemul de un copil, care sistem este dezastruos pentru neamul nostru.

Predica P. S. Sale a fost o adevărată revelațiune, plină cu exemple și bunătăți ce decurg din viața tihnită și binecuvântată de Dumnezeu a celor buni și cu frica lui Dumnezeu.

Poporul întreg ne putând străbate în biserică, predica P. S. Sale era ascultată din curtea sf. biserici, iar alții se urcară pela ferestri.

După oficierea Vecerniei, P. S. Sa face vizitele la cei doi parohi locali, după care se ia masa în casa culturală frumos împodobită cu verdeață. Aici P. S. Sa în sfaturi părintești dă cuvintele îndrumării preoțimeii adunate într'un număr atât de frumos, pentru cari îndrumări preoțimea îi va fi pururea recunoscătoare.

La oara 7 seara, P. S. Sa în mijlocul uralelor și a cântărilor religioase părăsește comuna Răchitova, îndreptându-se spre Oravița și de aici la Caransebeș.

Neuitată va fi această vizitațiune canonică în sufletul acelor care au alergat să întâmpine pe Căla ce vine întru numele Domnului, — iar Dumnezeu puterilor, care a îndreptat pașii bunului nostru Păstor și cătră mica noastră comună, să-i dăruiască putere și sănătate de a cerceta poporul său cu bine întotdeauna spre mărirea Celui de sus.

Raportor

ȘTIRI

Prelungirea termenului de subscriere la tranșa B, a împrumutului. Fiind ministerul de finanțe sesizat de numeroase cereri de prelungire a termenului de subscriere la împrumutul de înzestrare 3 la sută 1935, s'a încuviințat prelungirea acestui termen, care expirase la 1 August, pe încă o lună, adică până la 1 Septembrie a. c.

D-l prof. D. Javar Bey, directorul liceului Asiirian din Zireni d' Gelu și reprezentantul refugiaților Asirieni, a trecut zilele trecute prin orașul nostru, strângând ajutoare pentru Asirienii ortodoxi. Dânsul a rămas plăcut impresionat de omogenitatea culturii și a bisericilor ortodoxe.

Excursie la Ierusalim. În ziua de 6 Sept. a. c. se va face o excursie la Ierusalim și Locurile sfinte sub patronajul P. S. episcop Vartolomeiu al Râmnicului noului Severin. Va dura 24 zile. Dat fiind interesul ce trebuie să stârneasca în sufletul fiecărui creștin vizitarea locurilor unde a trăit și a propovăduit Mântuitorul, îndelungăm pe toți credincioșii cu stare materială, să nu pierdă aceste prilejuri de pioase și sacre reculegeri spirituale și reconfortare duhovnicească.

Prospecte și înscrieri se pot cere dela Pr. Ioan Mihălcescu, Biserica Amzei, București.

Pelerinaj la „Mănăstirea Săracă“ dela Șemlacul-mare. Duminecă în 21 Iulie a. c. s'a făcut un pios pelerinaj la această mănăstire, luând parte peste 3000 de credincioși, un număr mare de preoți, protopresb. Buziașului, Ioan Geția și d-l Patrichie Râmneanțu, deputat sinodal, care a luptat pentru câștigarea acestei Mănăstiri pe seama episcopiei noastre.

Pentru monumentul Ioan Popasu au mai intrat următoarele sume: Pr. Gh. Treța 100 lei, Pr. Tib. Buru 50, Pr. E. Mureșan 100, Pr. Doboșan 100, Pr. A. Cioloca 30, Pr. Gh. Popa 50, Pr. I. Ionescu 500, Învăț. V. Toma 20, Comunele bisericesti Banloc 100, Partoș 400, Cebza 200, Cârpa 50, Ohabita 50, Greoni 50, Anina 150, Camera de comerț și industrie din Timișoara 5000.

CONCURS.

Consiliul parohial ortodox român din Denta publică concurs pentru ocuparea postului de cântăreț (cantor) cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Șașe (6) jugh. pământ arător. Cântărețul va avea să suporte după acest pământ toate dările cătră stat și comună.

2. Taxele obicinuite dela înmormântări.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs adjustată cu diploma de cântăreț prin oficiul parohial, Consiliului parohial ort. român din Denta și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserica din localitate spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

Conducătorii de cor vor fi preferați.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a numi dintre candidați pe acela, pe carele îl va afla de bine.

Denta, din ședința Consiliului parohial ținută la 28 Iulie 1935.

Aurellu Bota, paroh.

Copie.

Nr. 179 par. ex 1935.

2-2

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial din 18 Iulie Nr. 4420 E. ex 1935 se publică licitație minuendă pentru executarea lucrărilor de conservare a tencușilor la ambele turnuri și icoana hramului sf. bisericii ort. rom. din Logoj, și lucrările accesorii.

Licitațiunea se va ținea în ziua de **7 August** a. c. ora 10 a. m. în localul epitropiei parohiale, la care pot participa antreprenorii cu cvalificația recerută.

Comuna bisericască nu acordă nici un fel de spese pentru ofertă și își rezervă dreptul de a aproba oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere moral și material.

Licitanții sunt obligați a depune 10% garanție în numerar.

Caetul de sarcini, condițiunile generale și speciale precum și devizul, în baza căruia urmează a fi făcută oferta, pot fi văzute la epitropia parohială zilnic între orele 9—12 a. m. și 4—6 p. m.

Logoj, la 23 Iulie 1935.

Dr Aurel Mihaescu m. p.

Laclău Petru m. p.

președinte

secretar

Pentru conformitate cu originalul adeverește:

Dr Aurel Mihaescu adm. protopresbiter cond. Of. par.

Obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici, se află

de vânzare la **Librăria Diecezană.**

